

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки та безпеки підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

проф. Гаврилюк С.В. _____

«_____» _____ 2013 р.

Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства

Робоча програма

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістра

спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства

(за видами економічної діяльності)»

Луцьк – 2013

Робоча програма навчальної дисципліни «Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства» для студентів спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)». – “23” серпня 2013 р. – 20 с.

Розробник: Сак Т. В., к.е.н., доцент кафедри економіки і безпеки підприємства

Рецензент: Білецька К. В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки та безпеки підприємства

протокол № 1 від 29.08.2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Ліпич Л. Г.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 1 від 04.09.2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту _____ (Бегун С. І.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 2013 р.

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства» складена відповідно до освітньо-професійної програми для галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» та навчального плану підготовки магістрів спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства» (за видами економічної діяльності).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фактори і стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємств у глобальному середовищі.

Міждисциплінарні зв'язки: економіка підприємства, маркетинг, менеджмент, планування діяльності підприємства, стратегія підприємства, внутрішній економічний механізм підприємства, управління потенціалом підприємства, стратегічне управління підприємством.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

Змістовий модуль 1. Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги.

Змістовий модуль 2. Управління конкурентоспроможністю підприємства.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 3	0305 «Економіка та підприємництво»	денна форма навчання вибіркова
Модулів: 2	8.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»	Рік підготовки: 5
Змістових модулів: 2		Семестр: 10
ІНДЗ: є		Лекції: 12 год.
Загальна кількість годин: 108		Практичні: 12 год.
Тижневих годин Аудиторних: 2 самостійної роботи: 3 індивідуальної роботи: 2	Магістр	Самостійна робота: 48 год. Індивідуальна робота: 34 год. Форма контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства» є надання знань про формування системи теоретичних та практичних знань з конкурентоспроможності підприємств, формування умінь оцінювати їх позицію та розвивати конкурентні переваги.

Завданнями даної дисципліни є:

- засвоєння студентами термінологічного апарату у сфері конкуренції;
- вивчення ключових проблем конкуренції та конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей національної економіки, міжнародних стратегій конкурентної поведінки;
- набуття вмінь визначати й оцінювати показники і фактори конкурентоспроможності підприємств різних типів;
- формування навичок стратегічного планування та вироблення конкурентних стратегій;
- опанування методики аналізу форм і методів конкуренції в трансформаційний період;
- вибір оптимальних стратегій українських підприємств на вітчизняних та зарубіжних ринках.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- сутність поняття «конкуренція», «конкурентоспроможність підприємства», «конкурентоспроможність продукції»;
- переваги концепції конкурентоспроможності;
- моделі та методи оцінки конкурентоспроможності товару і підприємства;
- принципи та фактори забезпечення конкурентоспроможності підприємства;
- особливості міжнародної конкурентоспроможності галузей та регіонів;
- перешкоди на шляху глобальної конкуренції;

-елементи та їх взаємодія в системі управління конкурентоспроможністю підприємства.

вміти:

- орієнтуватися на ринку серед конкурентів;
- розрахувати основні показники з оцінки конкурентоспроможності продукції;
- здійснювати оцінку факторів, що впливають на зміну рівня конкурентоспроможності підприємства;
- здійснювати оцінку та розробку конкурентної стратегії;
- визначати та дослідити конкурентні галузі на національному (міжнародному) рівні;
- визначати джерела і фактори досягнення глобальної конкурентоспроможності;
- застосовувати концепції розвитку кластерів;
- застосовувати набути знання на практиці у сфері управління ринковими процесами, їх регулювання та дослідження.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги

Тема 1. Теоретичні основи конкурентних відносин

Конкуренція: сутність і види. Еволюція поглядів на конкуренцію. Конкуренція як рушійна сила ринку. Види конкурентної поведінки. Функції конкуренції як економічної категорії. Підходи до класифікаційних ознак економічної конкуренції. Прийоми цінової та нецінової конкуренції. Елементи механізму конкурентної боротьби. Конкуренція й підприємство. Стратегія конкуренції на основі прогнозування дій підприємств.

Тема 2. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги

Види конкурентоспроможності залежно від рівня й об'єкта аналізу. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність фірми. Поняття

конкурентної переваги. Модель п'яти сил конкуренції в галузі. Конкурентна перевага й типові стратегії. Джерела конкурентної переваги. Фактори втримання конкурентних переваг. Сутність та співвідношення понять “ринкові чинники успіху”, “ключові компетенції”, “конкурентні переваги”. Властивості конкурентних переваг. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг.

Тема 3. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки

Визначення конкурентоспроможності товару. Визначення міжнародної конкуренції товару. Фактори, чинники та критерії конкурентоспроможності товару. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції. Якість товару – основний важіль забезпечення його конкурентоспроможності. Основні підходи до управління конкурентоспроможністю товару. Заходи щодо поліпшення якості товару (послуг) як чинник підвищення конкурентоспроможності товарів.

Змістовий модуль 2. Управління конкурентоспроможністю підприємства

Тема 4. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства

Процес управління конкурентоспроможністю підприємства. Етапи і процедури процесу управління конкурентоспроможністю підприємства. Загальна блок-схема організаційно-економічного механізму системи управління конкурентоспроможністю підприємства. Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства. Методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів.

Тема 5. Конкурентні стратегії

Система конкурентних стратегій підприємства. Стратегії надбання конкурентної переваги (загальні стратегії конкуренції). Стратегії конкурентної поведінки підприємства. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія. Ситуаційне проектування конкурентної стратегії.

Конкурентні стратегії в сфері великого стандартного виробництва. Конкурентні стратегії в сфері радикальних інновацій. Конкурентні стратегії в сфері малого бізнесу. Формування стратегії конкуренції на світовому ринку.

Тема 6. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності

Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності. Програми підвищення конкурентоспроможності галузі та країни. Вітчизняний підхід до забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. Міжнародний досвід реалізації програм підвищення конкурентоспроможності.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Інд.	Сам.роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. <u>Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги</u>					
Тема 1. Теоретичні основи конкурентних відносин	17	2	2	5	8
Тема 2. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги	17	2	2	5	8
Тема 3. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки	18	2	2	6	8
Разом за змістовим модулем 1	52	6	6	16	24
Змістовий модуль 2. <u>Управління конкурентоспроможністю підприємства</u>					
Тема 4. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства	17	2	2	6	8
Тема 5. Конкурентні стратегії	17	2	2	6	8

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	18	2	2	6	8
Разом за змістовим модулем 2	52	6	6	18	24
Усього годин	108	12	12	34	48

5. Теми практичних занять

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Теоретичні основи конкурентних відносин	2
2	Конкурентоспроможність і конкурентні переваги	2
3	Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки	2
4	Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства	2
5	Конкурентні стратегії	2
6	Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	2
	Разом	12

6. Самостійна робота

Таблиця 4

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Теоретичні основи конкурентних відносин	8
2	Конкурентоспроможність і конкурентні переваги	8
3	Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки	8
4	Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства	8
5	Конкурентні стратегії	8
6	Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	8
	Разом	48

7. Індивідуальні завдання

Кожен студент повинен підготувати та захистити реферат та виконати індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ). Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) передбачає підготовку наукової статті до друку в одному із спеціалізованих економічних видань або тез доповідей на конференцію відповідного економічного тематичного напрямку.

Орієнтовна тематика рефератів і тем наукових статей

1. Конкуренція як форма функціонування товарно-ринкового господарювання, форми конкуренції та їх еволюція.
2. Основні види міжнародної конкуренції.
3. Наукові підходи до визначення сутності поняття «конкуренція».
4. Рівні ведення конкурентної боротьби.
5. Сучасні наукові школи, що досліджують маркетинг і конкуренцію.
6. Порівняльна характеристика основних ринкових структур.
7. Визначення конкурентоспроможності товару.
8. Визначення міжнародної конкуренції товару.
9. Поняття конкурента можна з позицій визначення поняття конкурентної боротьби.
10. Заходи щодо поліпшення якості товару (послуг) як чинник підвищення конкурентоспроможності товарів.
11. Стратегія підвищення якості товару як важливий чинник нецінової конкуренції.
12. Сервісне та післясервісне обслуговування як додаткові чинники підвищення привабливості товарів і зростання їх конкурентоспроможності.
13. Система показників якості промислової продукції.
14. Система забезпечення конкурентоспроможності ринкових продуктів.
15. Міжнародні стандарти якості ISO.
16. Використання міжнародних стандартів – важливий чинник підвищення якості продукції.

17. Показники оцінки розподілу ринкових часток між конкурентами та рівня інтенсивності конкуренції.
18. Співвідношення факторів успіху та конкурентного потенціалу підприємства.
19. Властивості конкурентних переваг.
20. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг.
21. Процес виділення стратегічних зон господарювання.
22. Система конкурентних стратегій підприємства.
23. Стратегічні показники, що впливають на вибір стратегії.
24. Конкурентні позиції та маркетингові спрямування Ф. Котлера.
25. Конкурентна перевага фірми на ринку М. Портера.
26. Стратегічний профіль фірми Д. Хулея, Д. Лінча та Д. Джоббера.
27. Конкурентні позиції і можливостей щодо поліпшення цих позицій А. Д. Літла.
28. Конкурентні наміри фірми щодо її товарно-ринкових позицій Р. Майлза і Ч. Сноу.
29. Система конкурентних стратегій підприємства.
30. Стратегії конкурентної поведінки підприємства.
31. Конкурентна стратегія в нових галузях.
32. Базові принципи формування конкурентної стратегії.
33. Головні аспекти забезпечення конкурентоспроможності підприємства.
34. Базові принципи управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку.
35. Аналіз фінансового стану підприємства як інструмент підвищення його конкурентоспроможності.
36. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства.
37. Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів.
38. Організація прийняття конкурентоспроможних управлінських рішень, контролю і стимулювання їх реалізації.

- 39.Визначення конкурентних стратегій конкурентоспроможності для галузей національної економіки.
- 40.Чинники підвищення конкурентоспроможності галузей (світовий досвід).
- 41.Визначення шляхів і заходів державного сприяння підвищенню конкурентоспроможності вітчизняного виробництва.
- 42.Науково-практичне та інституційне забезпечення заходів щодо підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва.
- 43.Оцінка потенційних можливостей окремих галузей економіки України щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності у світовому господарстві.
- 44.Формування конкурентоспроможності регіонів України.
- 45.Вивчення сучасних пріоритетних галузей економіки, які визначають конкурентні переваги країни і регіонів.
- 46.Умови забезпечення міжнародної конкурентоспроможності регіонів.
- 47.Економічно обґрунтована регіональна програма управління процесом формування конкурентоспроможності регіону.
- 48.Основні чинники підвищення конкурентоспроможності національної економіки.
- 49.Фактори формування конкурентоспроможності країни на внутрішньому і на зовнішньому ринках.
- 50.Процеси економічної глобалізації та їх вплив на зміни у міжнародній конкурентній боротьбі.

8. Методи навчання

У початковому процесі застосовують: лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні), в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН; практичні заняття; самостійну та індивідуальну роботу студентів; виконання індивідуального науково-дослідного завдання; диспути, дискусії та

інші форми навчання. Методики викладання – проблемна та модульно-рейтингова системи навчання.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії.

Перелік питань до заліку

1. Конкуренція: сутність і види.
2. Еволюція поглядів на конкуренцію.
3. Конкуренція як рушійна сила ринку.
4. Види конкурентної поведінки.
5. Функції конкуренції як економічної категорії.
6. Підходи до класифікаційних ознак економічної конкуренції.
7. Прийоми цінової та нецінової конкуренції.
8. Елементи механізму конкурентної боротьби.
9. Конкуренція й підприємство.
10. Стратегія конкуренції на основі прогнозування дій підприємств.
11. Види конкурентоспроможності залежно від рівня й об'єкта аналізу.
12. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність фірми.
13. Поняття конкурентної переваги.
14. Модель п'яти сил конкуренції в галузі.
15. Конкурентна перевага й типові стратегії.
16. Джерела конкурентної переваги.
17. Фактори втримання конкурентних переваг.
18. Сутність та співвідношення понять “ринкові чинники успіху”, “ключові компетенції”, “конкурентні переваги”.
19. Властивості конкурентних переваг.
20. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг.
21. Визначення конкурентоспроможності товару.

- 22.Визначення міжнародної конкуренції товару.
- 23.Фактори, чинники та критерії конкурентоспроможності товару.
- 24.Методи оцінки конкурентоспроможності продукції.
- 25.Якість товару – основний важіль забезпечення його конкурентоспроможності.
- 26.Основні підходи до управління конкурентоспроможністю товару.
- 27.Заходи щодо поліпшення якості товару (послуг) як чинник підвищення конкурентоспроможності товарів.
- 28.Процес управління конкурентоспроможністю підприємства.
- 29.Етапи і процедури процесу управління конкурентоспроможністю підприємства.
- 30.Загальна блок-схема організаційно-економічного механізму системи управління конкурентоспроможністю підприємства.
- 31.Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства.
- 32.Методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства.
- 33.Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства.
- 34.Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів.
- 35.Система конкурентних стратегій підприємства.
- 36.Стратегії надбання конкурентної переваги (загальні стратегії конкуренції).
- 37.Стратегії конкурентної поведінки підприємства.
- 38.Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія.
- 39.Ситуаційне проектування конкурентної стратегії.
- 40.Конкурентні стратегії в сфері великого стандартного виробництва.
- 41.Конкурентні стратегії в сфері радикальних інновацій.

42. Конкурентні стратегії в сфері малого бізнесу.
43. Формування стратегії конкуренції на світовому ринку.
44. Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.
45. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності.
46. Програми підвищення конкурентоспроможності галузі та країни.
47. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності.
48. Вітчизняний підхід до забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.
49. Міжнародний досвід реалізації програм підвищення конкурентоспроможності.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, розв'язування задач та ситуаційних вправ, письмові роботи, контрольні роботи, самостійні роботи, виконання ІНДЗ, тестові завдання, залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкову оцінку (за 100-бальною шкалою) студент може набрати двома способами: 1) з урахуванням балів, набраних за результатами модульних контрольних робіт, без складання заліку; 2) без врахування балів за модульні контрольні роботи, але із складанням заліку. В першому випадку підсумкова семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне опитування з відповідних тем (30 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (60 балів).

У другому випадку (якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свій рейтинг – бали за модульні контрольні роботи не враховуються, семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів та поточне опитування з відповідних тем (30 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- оцінки за залік (максимум 60 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за виконання тестових завдань).

Таблиця 5

Поточний контроль (max = 40 балів)						Підсумковий контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1						Модуль 2			
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5	5	5	5	5	5	10	30	30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 – 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано

12. Список джерел

1. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Азоев Г. Л. Конкуренция: анализ, стратегия и практика / Г. Л. Азоев. – М. : Центр экономики и маркетинга, 1996. – 207 с.
3. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф / Пер. с англ. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
4. Антонюк Л. Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: теорія та механізми реалізації: [монографія] / Л. Л. Антонюк.. – К.: КНЕУ, 2004. – 275с.

5. Антошкіна Л. І. Стратегічний менеджмент: [навч. посіб] / Л. І. Антошкіна, В. І. Амелькін. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 288 с.
6. Балабанова Л.В. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств: стратегічний підхід / Л. В. Балабанова, В.В. Холод ; Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. – 294 с.
7. Барабась Д. О. Конкурентні стратегії підприємства / Д. О. Барабась // Стратегія економічного розвитку України: Науковий збірник. – Вип. 2-3. – К.: КНЕУ, 2000. – С. 201-208.
8. Березін О. В. Стратегія підприємства : [навч. посіб] / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – К.: Ліра-К, 2010. – 224 с.
9. Бичківський Р. Управління якістю: [навч. посіб.] / Р. Бичківський. –Л. : ДУ «Львівська політехніка», 2000. – 329 с.
10. Бичківський Р. В. та ін. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація : [підручник] /Р. В. Бичківський, П. Г. Столярчук, П. Р. Гамула. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 560 с.
11. Борисенко З. М. Основи конкурентної політики: [підручник] / З. М. Борисенко. – К. : Таксон, 2004. – 704 с.
12. Боровских Н. Конкурентные стратегии: методология формирования и развития / Н. Боровских // Маркетинг. – 2005. – С. 37-48.
13. Вакуленко А. В. Управління якістю: [навч. посіб.] / А. В. Вакуленко – К.: КНЕУ, 2004. – 167 с.
14. Виханский О. С. Стратегическое управление. / О. С. Виханский. – М.: Издательство МГУ, 1995. – 483 с.
15. Войчак А. В. Конкурентні переваги підприємства: сутність і класифікація / А. В. Войчак, Р. В. Камишніков // Маркетинг в Україні. – 2005. – №2. – С. 50-53.

16. Герчанівська С., Рапіцький Т. До питання управління конкурентоспроможністю підприємства / С. Герчанівська, Т. Рапіцький // Галицький економічний вісник. – 2011. – №3(32). – с.103-107.

17. Градов А. П. Экономическая стратегия фирмы / А. П. Градов. – СПб. : Спецлит, 2000. – 589 с.

18. Дикань В. Л. Стратегічне управління конкурентоспроможністю як чинник інноваційного розвитку підприємства / В. Л. Дикань // Маркетинг: теорія і практика. – Луганськ, 2010. – №16. – С. 55–58.

19. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. – К. : Центр учбової літера тури, 2009. – 440 с.

20. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства: [навч. посіб.] / І. З. Должанський, Т. О. Загорна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

21. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти: [монографія]. – К.: ДАКККіМ, 2006. – 160 с.

22. Загорянська О. Л. Особливості формування системи управління конкурентоспроможністю продукції промислового підприємства / О. Л. Загорянська, Н. М. Литвин // Науковий вісник КУЕІТУ. Нові технології. – 2009 – №1 (23).

23. Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия в условиях формирования рыночной экономики: [монографія] – Х.: ХГЕУ, 1997. – 246 с.

24. Карпюк В.П. Управління конкурентоспроможністю продукції / В.П. Карпюк [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/PORTAL/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2009_4/46.pdf

25. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства / С. М. Клименко, О. С. Дуброва, Д. О. Барабась – К.: КНЕУ, 2006. – 527с.

26. Кныш М. И. Конкурентные стратегии: [учеб. пособие]. — СПб.: Б. И., 2000. – 284 с.

27.Кобиляцький Л. С. Управління конкурентоспроможністю: [навч. посіб.]. – К.: Зовнішня торгівля, 2003. – 304с.

28.Конкурентоспособность продукции и предприятия / Б. В. Буркинский, Е. В. Лазарева, И. Н. Агеева и др.; за ред. Б. В. Буркинского. – Одесса : ИПРЭЭИ НАН Украины, 2002. – 132 с.

29.Копистко О. В. Теоретичні основи конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції / О. В. Копистко // Економіка АПК. – 2010. – №1. – С. 61-63.

30.Котельников Д. І. Управління конкурентоспроможністю: [навч. посіб.] / Д. І. Котельников, С. М. Задорожна. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2004. – 168 с.

31.Липсиц И. Конкурентная стратегия фирмы / И. Липсиц // Вопросы экономики. – 1998. – № 9. – С. 35-43.

32.Лозинська М. Алгоритм формування конкурентної стратегії підприємства / М. Лозинська // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 2002. – Випуск 7/13. – С. 193-196.

33.Мельник А. О. Конкурентне середовище та його класифікація / А. О. Мельник // Вісник Академії економічних наук України. – 2003. – №2. – С. 146- 150.

34.Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: [монографія] / А. П. Наливайко. – К.: КНЕУ, 2001. – 227с.

35.Олехнович Г. И. Конкурентные стратегии на мировых рынках: [курс лекций] / Г. И. Олехнович – М.:Издательство деловой и учебной литературы, 2005. – 256с.

36.Паршина О. А. Управління конкурентоспроможністю машинобудівної продукції : [монографія] / О. А. Паршина. – Дніпропетровськ : НГУ, 2008. – 280 с.

37.Позняк С. В. Конкурентні переваги і конкурентоспроможність / С. В. Позняк // Актуальні проблеми економіки. – 2002. – №1. – С. 50-53.

38.Порохня В. М. Стратегічне управління: [навч. посіб.] / Порохня В. М., Безземельна Т. О., Кравченко Т. А. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.

39.Портер М. Конкурентная стратегия: методика анализа отраслей и конкурентов / М. Портер. – 3-е изд. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2007. – 453 с.

40.Романишин С. Б. Система управління конкурентоспроможністю підприємства / С. Б. Романишин // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.12

41.Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: [навч. посіб.] / За ред. проф. І.О.Піддубного. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2004. – 264с.

42.Уткіна Ю. М. Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції підприємства / Ю. М.Уткіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 35. – С. 182-186.

43.Фатхутдінов Р. А. Управління конкурентоздатністю організації : [підручник] / Р. А. Фатхутдінов, Г. В. Осовська. – К. : Кондор, 2009. – 470 с.

44.Хмурова В.В. Управління процесом підвищення конкурентоспроможності підприємств / В.В. Хмурова // Економіка: реалії часу. – 2012. – №2(3). – С. 65-70

45.Шершньова З. Є. Стратегічне управління: [підручник] / З. Є. Шершньова. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

46.Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:

АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

1. Верховна Рада – www.rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
3. Міністерство економіки – www.me.gov.ua
4. Міністерство праці та соціальної політики – www.mlsp.kiev.ua
5. Міністерство фінансів – www.minfin.gov.ua
6. Міністерство промислової політики – www.industry.gov.ua
7. Державний комітет статистики – www.ukrstat.gov.ua

8. Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua
9. Державна податкова адміністрація – www.sta.gov.ua
10. Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>.
11. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>
12. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>
13. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua
14. Національна Академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>
15. Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>
16. Українська асоціація інвестиційного бізнесу – <http://www.uaib.com.ua/>
17. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>
18. Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.ucpps.kiev.ua>
19. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>
20. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids/>
21. Центр стратегічних розробок – <http://www.ln.com.ua>
22. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
23. Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/
24. «Голос України» Газета Верховної Ради України – www.uamedia.visti.net/golos

ЗАРУБІЖНІ ТА МІЖНАРОДНІ ЦЕНТРИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

1. Аналитический центр «Онлайн Россия» – <http://www.ancentr.ru>
2. Бюро экономического анализа (Россия) – <http://www.beafnd.org/russian>
3. Экспертный институт (Россия) – <http://www.exin.ru>
4. Институт мировой экономики и международных отношений – www.isn.rsu.ru/imemo/index2.htm
5. Світовий банк – <http://www.worldbank.org/>
6. Європейська комісія (EU) – <http://www.europa.eu.int/>
7. Українсько-європейський консультативний центр (UEPLAC); Ukrainian Economic Trends - <http://www.ueplac.kiev.ua/>
8. Світові Web-ресурси з економіки, Steve Gardner, Baylor University – hsb.baylor.edu/html/gardner/RESORS.HTM
9. Centre for Social and Economic Research (CASE) – <http://www.case.com.pl/indexen.html>
10. Український медіа-сервер (ЗМІ - преса, радіо, телебачення, органи законодавчої та виконавчої влади) – <http://www.vlada.kiev.ua/usm>